

TOROS TARIM CEYHAN İŞLETMESİ KAMUNUN BİLGİLENDİRİLMESİ

<p>İşletmenin ismi ve kuruluşun tam adresi : TOROS TARIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş. CEYHAN İŞLETMESİ Sarımaz Mah. Botaş Yolu Cad. No : 56 01920 Ceyhan/ADANA</p>
<p>Kuruluşun BEKRA yönetmeliği kapsamı / BEKRA Bildirimi / Güvenlik Raporu Bilgileri: Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etiketlerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik kapsamında Toros Tarım Ceyhan İşletmesi "Üst Seviyeli Kuruluş" olarak belirlenmiş durumdadır. Yönetmelik Ek-1 Bölüm 1 ve Bölüm 2'de verilen tehlikeli kimyasal maddelerden Toros Tarım Ceyhan İşletmesi'nde yer alan; susuz amonyak, LNG, motorin, fuel-oil, benzin, metanol, amonyum nitrat, Potasyum nitrat, etil asetat, çinko oksit, asetik asit, stiren, kerosen ve p-kislen için, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bildirim sistemi BEKRA üzerinden bildirimler yapılmıştır. Bekra bildirim sistemi üzerinden bulundurulmuş tehlikeli kimyasal maddeler ve miktarlarına ilişkin son bildirim tarihi 22.07.2023'tür. BEKRA bildirim sistemi üst seviyeli kuruluş olarak sınıflandırılan Toros Tarım Ceyhan İşletmesi'nin Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etiketlerinin Azaltılması Yönetmeliği kapsamındaki önemli yükümlülüklerinden biri de "Güvenlik Raporu" hazırlanmasıdır. Güvenlik Raporu ile ilgili tebliğde belirtilen hususlar dikkate alınarak Güvenlik Raporu hazırlanmış olup, rapor içeriğinde kuruluş çevresinde kazaya neden olabilecek veya kaza sonuçlarından etkilenebilecek komşu kuruluşlar, kuruluşun çevresel yapısı ve koşulları, kuruluştaki bulunan üretim birimleri ve tehlikeli maddeler, Büyük Kaza Önleme Politikası, güvenlik yönetimi sistemi, büyük kaza senaryoları ve bu kazaların önlenmesi için alınmış tedbirlerin açıklanmalarına yer verilmiştir. Toros Tarım Ceyhan İşletmesi Güvenlik Raporu referans numarası, sunum yılı ve revizyon numarası GR-2023/Rev.4'tür.</p>
<p>Kuruluştaki gerçekleştirilen faaliyetler: Kuruluşun ana faaliyet konuları kimyevi gübre üretimi ve terminal hizmetleridir. Gübre Üretimi Bölümünde, iki ana kimyevi gübre üretim ünitesi (DAP Ünitesi, NPK Ünitesi) ve bu gübrelerin üretiminde ara girdi olarak sıvı fazda; fosforik asit ve Amonyak depolama tankları, Katı fazda ise hammaddenin ve ürün depoları bulunmaktadır. Üretilen ürünlerin torbalama da işletmedeki üç adet torbalama ünitesinde yapılmaktadır. Terminal Hizmetleri Bölümünde ise, iki ayrı iskele ve birbirinden bağımsız sekiz rıhtım ile hem işletmenin ihtiyaç duyduğu hammaddeler hem de müşterilerin ürünleri ile elelenmektedir. Aynı zamanda Uluslararası bir liman tesisi de olan işletmemizde katı dökme yücünü, sıvı ürünlerle, tahıldan petrol ürünlerine kadar geniş aralıktaki dökme yükleri için hizmet vermekte, Akaryakıt, tahıl, dökme katı ve sıvı yükler konularında depolama hizmetleri verilmektedir. Kuruluşta iki faaliyet kolumuzdaki ünitelerin yanı sıra; Yardımcı tesisler, teknik hizmetler, planlama, bakım, kantar, laboratuvar, sağlık, emniyet, çevre ve güvenlik gibi destek bölümler de bulunmaktadır. Tesis 7/24 hizmet vermektedir. Ünitelerdeki faaliyetler aşağıda özet olarak açıklanmıştır: Gübre üretim ünitelerinden biri olan NPK Ünitesinde kompoze gübre, DAP ünitesinde hem kompoze gübre hem de diamonyum fosfat (DAP) üretimi gerçekleştirilmektedir. Kompoze gübre ve DAP üretimi, amonyak sisteminden gelen amonyakın fosforik asit ile boru reaktörde gerçekleşen reaksiyonu sonucu oluşur. Üretilen gübre formülasyonuna göre sisteme diğer katı hammaddeler (amonyum sülfat, üre, potasyum klorür, mikro elementler) ve ince mamul beslenişinde kompoze gübre elde edilir. Gübre üretim ana girdilerinden biri olan amonyak yurt dışından temin edilmekte ve Amonyak Ünitesi sahası içerisinde yer alan amonyak depolama tanklarında depolanmaktadır. Diğer bir ana girdi olan fosforik asit ise Samsun İşletmizden veya piyasadan temin edilmektedir. Terminal Hizmetlerinde; Gübre Üretimi için gereken hammaddeler dışında, Katı dökme yükü olarak çok kömür elelenmekte, Gemiden tahliye edilen emtia firmaların sahalarına gönderilmektedir. Akaryakıt ürünleri ve p-kislen ise deniz veya karayoluyla terminalimize gelebilmekte, müşterilere kiralanarak depolanabilmektedir. Tahıl ürünleri gemiden tahliye edildiğinde firmaların kendi depolarına direkt gönderilebildiği gibi işletmemizde de tahıl ünitesinde de depolanabilmektedir. Bir diğer terminal hizmeti ise Gemilerle gelen kimyasal ürünlerin Serbest bölgedeki firmalara direkt boru hatlarıyla sevki edilmesidir.</p>
<p>Büyük endüstriyel kazaya neden olabilecek kimyasal maddeler ve temel zararlılık özellikleri : 1. Amonyak: Alevlenir gaz. Basıncılı gaz içerir; ısıtıldığında patlayabilir. Solunması halinde toksiktir. Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar. Sucul ortamda çok toksiktir. Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki. 2. Çinko Oksit: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki. 3. Benzin : Çok kolay alevlenir sıvı ve buhar, Kansere yol açabilir, Genetik hasara yol açabilir, Yutulması ve solunum yoluyla nüfuzu halinde öldürücüdür 4. Kerosin: Alevlenir sıvı ve buhar, Yutulması ve solunum yoluyla nüfuzu halinde öldürücüdür, Cilt tahrişine yol açar, Rehavete veya baş dönmesine yol açabilir, Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki 5. Motorin: Alevlenir sıvı ve buhar. Solunması halinde zararlıdır. Cilt tahrişine yol açar. Kansere yol açma şüphesi var. Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir. Solunum yoluyla nüfuzu ve yutulması halinde öldürücüdür. Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki. 6. Amonyum Nitrat: Yanıcı maddelerle temas halinde yangına neden olabilir, oksitleyicidir, Tahriş etme özelliği vardır. 7. Fuel-oil: Kansere yol açabilir. Solunması halinde zararlıdır. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi var. Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir. Sucul ortamda çok toksiktir. Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki. 8. Metanol: Kolay alevlenir sıvı ve buhar. Yutulması halinde toksiktir. Solunması halinde toksiktir. Cilt ile temas halinde toksiktir. Organlarda hasara yol açar. 9. LNG: Sıvı olarak depolanır, Basıncılı kaplarda depolanır, Gazlaştırılarak kullanılır, Çok kolay alevlenir gaz, ısıtıldığında patlayabilir. 10. Potasyum Nitrat: Yanıcı maddelerle temas halinde yangına neden olabilir, oksitleyicidir, 11. Etil Asetat: Kolay alevlenir sıvı ve buhar, Ciddi göz tahrişine yol açar, Rehavete veya baş dönmesine yol açabilir 12. Asetik Asit: Alevlenir sıvı ve buhar, Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar 13. Stiren : Alevlenir sıvı ve buhar, Solunması halinde zararlıdır, Ciddi göz tahrişine yol açar, Cilt tahrişine yol açar 14. Kondansat (C3-C8 arası) Hidrokarbonlar: Alevlenir sıvı ve buhar, Kansere yol açabilir, Genetik hasara yol açabilir, Yutulması ve solunum yoluyla nüfuzu halinde öldürücüdür. 14. P-kislen: Alevlenir sıvı ve buhar, Yutulması ve solunum yoluyla nüfuzu halinde öldürücüdür, Cilt tahrişine yol açar, Ciddi göz tahrişine yol açar, Solunum yolu tahrişine yol açabilir, Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlıdır.</p>
<p>Büyük Endüstriyel Kaza durumunda yapılacaklar hakkında bilgi : Büyük endüstriyel kaza durumunda; belirlenen acil durum seviyesine göre yapılacak aksiyonlar Acil Durum Planı içerisinde yer alır ve bu acil durumlar karşısında Acil Durum Planı'na göre hareket edilir. Acil durum planında, herhangi bir acil duruma müdahale edecek acil durum ekibini içeren organizasyon yapısı belirtilir. Acil durum ekibi organizasyon yapısında bulunan kişiler, acil durumun her aşamasında (Seviye 1, 2, 3) yapması gereken önemli / kilit eylemler acil durum planı içerisinde belirtilir. Büyük endüstriyel kaza durumunda yapılacaklar aşağıda özetlenmiştir. 1. Olayın seviyesi belirlenir, Seviye 1 (Küçük Acil Durumlar); mevcut kaynaklarla hızla çözülebilen bölgesel olaydır. Seviye 2 (Kısmi Acil Durum); Tesisin büyük kısmını etkileyen orta seviye olay, etkisi hızlı bir şekilde azaltılamayan ve bazı durumlarda yönetilebilmesi için eğitimli personel yardımı ve hatta dış destek gerektiren olaylardır. Seviye 3 (Tam Acil Durum) büyük kaza, tesisin tamamını ve bazı durumlarda tesis çevresini olumsuz etkiler. 2. Tesis içi acil hizmet grupları harekete geçirilir, Olay seviyesi ne olursa olsun iç hizmet grupları harekete geçirilir. 3. Tesis tahliye edilir, Alanda ya da binada yangının çıkması durumunda, patlama riski olması durumunda, alan ya da binanın, ürünlerin ya da maddelerin dağılımıyla oluşan toksik buluttan etkilenebilecek olması durumunda, Tesis civarında bölgesel bir acil durum yaşanması durumunda ve Baş Kontrolör emir vermesi durumunda Tesis tahliye edilir. 4. Dış acil hizmet birimlerine haber verilir, Acil durum seviyesine ve acil durumdaki olası gelişmelere göre dış acil hizmet birimleri çağırılır. 5. Proses ile ilgili gerekli müdahaleler yapılır, Çalışan tüm ekipman ve sistemleri durdurulur, tüm enerji kaynaklarını kesilir, her türlü sıvı ve gaz akışkan kaynaklarını kesilir, tüm proses müdahalelerinde uygun koruyucu donanımları kullanılır ve kullanılır. 6. Dış hizmet birimleri karşılanır ve dış hizmet birimlerine dahil olunur, Dış acil hizmet birim yetkilileri geldikten sonra operasyonlar yetkililer tarafından devredilir, arama, kurtarma ve tahliye faaliyetlerinde AFAD ve itfaiye ekipleri ile beraber çalışır. 7. Acil durum kontrol altına alındığı ilan edilir, Belirlenen aşgari şartların (yangının söndürüldüğü, patlama riskinin olmadığı, döküntü saçıntının kontrol altına alındığı...) sağlanması durumunda acil durum sona erdiği acil durum anons sisteminden ilan edilir. Not: Seviye 3 ve sonrası aşamalarda rutin olarak basın açıklamaları yapılarak kamu sürekli bilgilendirilir.</p>
<p>Kuruluştaki meydana gelebilecek büyük endüstriyel kaza senaryoları / alınan önlemler / insana ve çevreye etkileri : Toros Tarım Ceyhan İşletmesi GR-2023/Rev.4 referans numaralı Güvenlik Raporu'nda tanımlanmış olan büyük kaza tehlikeleri senaryo formları ile özetlenmiştir. Bu riskler temel olarak Tanktan, tankerden, boşaltma hortumlarından yangına sebep olacak benzin ve p-kislen salınımı, Tanktan, iskeledeki dolmuş kolundan, pompadan, ünitelerden Toksik etki oluşturan amonyak salınımı, LNG Depolama tanklarından, hatlarından, ünitelerdeki brülörlerden yangına neden olacak Doğalgaz salınımı'dır. Kuruluş ile ilişkili harici riskler ise: deprem, yıldırım düşmesi gibi doğal tehlikeler ile tehlikeli maddelerin taşınmasından kaynaklı tehlikeler, komşu kuruluşlarda meydana gelen kazaların domino etkisi, yabancı objelerin ekipmanlara çarpması sonucu kaynaklı sızıntısı tehlikeli kaza ve kuruluş güvenliği ile ilgili kazalar (sabitaj ve girişimler) olarak belirlenmiştir. Kazalara ilişkin senaryolar DADP-2023/Rev.4 referans numaralı Dahili Acil Durum Planında yer almaktadır. Kuruluştaki büyük kaza önleme ve kontrol ekipmanlarının (kontrol devreleri ve algılama sistemleri, yangın söndürme ekipmanı, yıldırımdan korunma sistemi, alarmlar, sirenler vb) konumları ve fonksiyonları ile büyük kazayı önleyecek/etkisini azaltacak arızalanması durumunda büyük kazaya neden olacak/etkisini artıracak kritik ekipmanların (basınç emniyet valfleri, sıcaklık, basınç, seviye vb. kritik parametreleri algılayan sensörler, pompa, kompresör, vana, gaz algılama sistemi bileşenleri, yangın tespit ve müdahale sistemi bileşenleri, soğutma sistemi bileşenleri, acil durumdaki kontrol sistemleri vb) adının, görevinin, kurulu olduğu yere ait bilgilerin yer aldığı tüm detaylar GR-2023/Rev.4 referans numaralı Toros Tarım Ceyhan İşletmesi Güvenlik Raporu'nda yer almaktadır. Proses emniyeti için kritik ekipmanlar, basınçlı sistemler, koruyucu sistemler ve izleme cihazlarının bakım, test, kontrol ve faaliyetleri (elektrik & enstrüman ve mekanik) talimatlarına göre, belirlenen periyotlardaki bakım, kontrol, test programları oluşturularak bakım programı üzerinden izlenmekte ve kayıt altına alınmaktadır. Bakım, test, kontrol faaliyetleri bu konuda gerekli eğitimleri almış ve yeterli sertifikaya sahip, yetkili bakım çalışanları tarafından yapılmaktadır. Bakım ve onarım ve rutin olmayan işletme faaliyetleri için iş izni sistematiği uygulanmakta olup (her türlü tehlikeli kimyasallarla yapılan çalışmalar, kapalı alanlara giriş ve EX alanlarda çalışmalar vb) gerekli kontrol önlemlerinin alınarak güvenli çalışma ortamı şartlarında işlerin yürütülmesi için aktif ve sürekli işleyen kontrol/denetim mekanizması vardır. Bulunan tehlikeli maddelerin, zararlılık özellikleri, fazı ve fiziksel ve kimyasal özellikleri, sızıntıdan sonraki beklenen kazanın tipini belirler. Bu kazalar yanıcı gaz ya da sıvı salınımının doğrudan atılması durumunda jet ya da havuz yangını, yanıcı bulut oluşabiliyorsa patlama yangını veya serbest buhar bulutu patlaması (UVCE), tehlike niteliğine bağlı olarak toksik bulut ya da çevre kirlenmesi olarak tahmin edilebilir. Kuruluştaki tehlikeli kimyasal depolama tank çevrelerinde taşma havuzları bulunmaktadır, bu nedenle herhangi bir sızıntı, su kaynağına veya toprağa ulaşmayacağı için bir kirlilik oluşması muhtemel değildir. Susuz amonyak ortam sıcaklığında gaz fazında ve bu yüzden sıvılaştırılmış amonyak sızıntısı durumunda amonyak hızlıca buharlaşmaktadır. Amonyak sızıntısı durumunda amonyak tankları üzerinde bulunan sprinkler sistemleri ve yangın hidrant sistemleri aracılığı ile buharlaşan amonyak büyük oranda suya emdirilebilmekte ve bu sayede atmosfere yayılımı minimize edilebilmektedir.</p>
<p>Kuruluşun büyük endüstriyel kazaları önlemek ve etkilerini en aza indirmek için acil durum planlaması hakkında bilgi : Toros Tarım Ceyhan İşletmesi'nde yaşanabilecek olası büyük endüstriyel kazaların çalışanlara, çevreye ve yakın çevredeki insanlara zararlı etkilerine karşı müdahale hazırlığı ile ilgili bilgi içeren Dahili Acil Durum Planı hazırlanmıştır. Büyük Endüstriyel Kaza Risklerinin Azaltılmasına Yönelik Dahili Acil Durum Planı Tebliği esas alınarak hazırlanan Dahili Acil Durum Planı referans numarası, sunum yılı ve revizyon numarası DADP-2023/Rev.4'dir. Kuruluştaki yaşanabilecek acil durumlarda bilgilerin ve kararların merkezi bir noktadan koordineli şekilde alınması için Acil Durum Yönetim Kurulu oluşturulmuştur. Yürürlükteki mevzuata göre gerekli aksiyonların alınmasını organize etmekten sorumlu hiyerarşik yapıyı oluşturan acil durum organizasyon yapısı oluşturulmuştur. Organizasyon yapısı kapsamında her üniteye eş dağıtım olacak şekilde acil durum ekipleri belirlenmiş, tüm hizmet birimlerinin gerekli eğitim ve belgelendirme süreçleri izmir İtfaiyesi Yangın Eğitim Merkezi tarafından verilen tamamlanmıştır. Acil durum planı, acil durum tabiiatları ve planın sürdürülebilirliğini tanımlamanın yanında riskleri, uygun koruma önlemlerini ve tesisin faaliyet planında oluşabilecek acil durumların tespitini de tanımlar. Acil durum planı içerisinde, en başta insan hayatına, çevreye veya mülke karşı tehdit oluşturulan acil durum tipleri belirtilir. Belirlenen acil durum tiplerine göre yapılacak aksiyonlar Acil Durum Planı içerisinde yer alır ve bu acil durumlar karşısında Acil Durum Planına göre hareket edilir. Acil durum planında, herhangi bir acil duruma müdahale edecek acil durum ekibini içeren organizasyon yapısı belirtilir. Acil durum ekibi organizasyon yapısında bulunan kişilerin, acil durumun her aşamasında (Seviye 1, 2, 3) yapması gereken önemli / kilit eylemler acil durum planı içerisinde belirtilir. Organizasyon yapısının bileşimi, fonksiyonları ve sorumlulukları da plan içerisinde detaylı şekilde yer alır. Plan içerisinde, acil durum sınıfına göre izlenecek olan prosedür ve sınıflandırılmasının nasıl olduğu belirtilir.</p>
<p>Kuruluşun büyük endüstriyel kazalara müdahale için acil hizmet birimleriyle işbirlikleri hakkında bilgi : Toros Tarım Ceyhan İşletmesi; Acil durum planları ile ilgili AFAD, İtfaiye Teşkilatları vb. yerel acil durum birimleri ile işbirliği içerisinde bulunur.</p>